

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Kultuurikorralduse õppekava

Raili Ots

FUTUJAAMA FESTIVALI NOORTEPROGRAMM

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Marko Lõhmus

kultuurikorralduse ja kultuuripoliitika assistent

Kaitsmisele lubatud

(juhendaja allkiri)

Viljandi 2020

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ORGANISATSIOONI ANALÜÜS	4
1.1. Organisatsiooni kirjeldus	4
1.2. Organisatsiooni struktuur	4
1.3. Organisatsiooni eesmärk ja visioon	5
2. KORRALDUSTÖÖ ANALÜÜS	7
2.1. Sündmuse kirjeldus ja eesmärgid	7
2.2. Ülevaade korraldustööst	8
2.3. Sündmuse sihtgrupp	9
2.4. Meeskond	10
2.5. Sündmuse eelarve	12
2.6. Riskianalüüs	12
2.7. Sündmuse sotsiaalmajanduslik mõju ja paigutamine kultuurikonteksti	13
3. REFLEKSIION	15
KOKKUVÕTE	17
KASUTATUD ALLIKAD	18
LISAD	20
Lisa 1 Esialgne noorteprogramm	20
Lisa 2 Sündmuse eelarve	21
Lisa 3 Riskiplaan	22
Lisa 4 Futujaama visuaalne identiteet	25
SUMMARY	26
LIHTLITSENTS	27

SISSEJUHATUS

Käesoleva loov-praktilise lõputöö sündmuseks oli 1.-2. mail 2020 esimest korda toimuma pidanud Futujaama – tuleviku muukimise festivali noorteprogrammi korraldamine. Tegemist on peredele loodud tulevikku vaatava koosolemise ja tegemise sündmusega, mille eesmärk on luua helgem, julgem ja selgem homme päev. Festivali eesmärk on luua selline kahepäevane programm, mis kõnetab, toetab ja õpetab korraga nii last, noort kui ka lapsevanemat ning mis leiab aset festivali jaoks spetsiaalselt kujundatud mängulises ja sünergilises keskkonnas. Noorteprogrammi eesmärk on pakkuda noortele noorte poolt kureeritud huvitavat ja samas ka harivat festivali sisu.

Festivali korraldav organisatsioon Telliskivi Loomelinnak on Eesti suurim loomemajandusliku ettevõtluse keskus. Seal tegutsevad igapäevaselt erinevad väikeettevõtted, restoranid, disaini- ja sisustuspoed ning kultuuriettevõtted. Loomelinnakus korraldatakse aastaringselt ka kõiksugu sündmusi nagu näiteks Tallinna Tänavatoidufestival ja Telliskivi Kirbufestival.

Sündmust ettevalmistava protsessi käigus sain kasutada koolis omandatud teoreetilisi ja praktilisi teadmisi.

Töö koosneb kolmest osast. Esimene osa annab ülevaate korraldaja organisatsioonist, eesmärkidest ja organisatsiooni struktuurist. Teine osa on korraldustöö analüüs ning kolmas osa on refleksioon.

1. ORGANISATSIOONI ANALÜÜS

1.1. Organisatsiooni kirjeldus

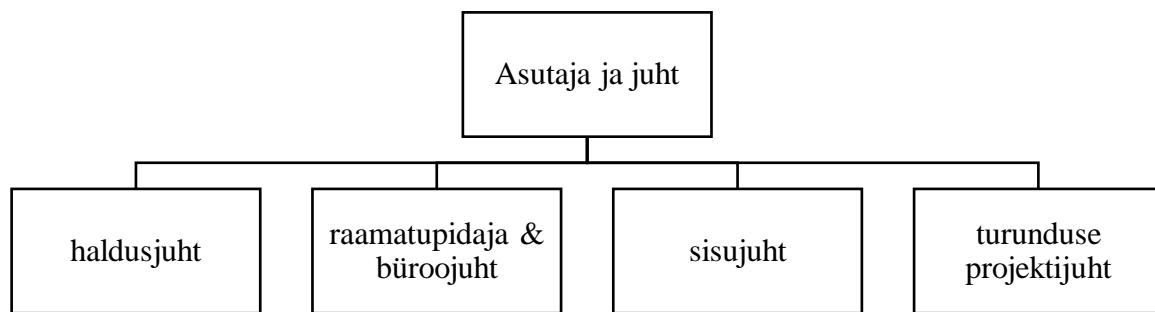
Telliskivi Loomelinnak on Põhja-Tallinnas asuv loomemajandusliku ettevõtluse keskus, mille kümnes hoones toimetab 250 ettevõtet ja 1500 inimest. (Telliskivi Loomelinnaku lugu 2020) Nende hulka kuuluvad erinevad väikeettevõtted, stuudiod, galeriid, vabäihendused, söögi-joogikohad, sisustussalongid, butiigid ja leivakojad. Telliskivi Loomelinnaku kodulehe (2020) andmetel korraldatakse seal iga-aastaselt ligi 600 kultuurisündmust, sealhulgas näiteks tänavatoidufestivali, igalaupäevaseid kirbuturge, erinevaid kontserte ja teatrietendusi. Telliskivi Loomelinnak korraldab oma keskuses Tallinna Tänavatoidufestivali, Telliskivi Kirbufestivali ja Telliskivi Tantsupidu. Loomelinnakus tegutsevad ka kolm ainulaadset teatrit ja etenduskunstide keskust - Vaba Lava, Sõltumatu Tantsu Lava, Erinevate Tubade Klubi.

1.2. Organisatsiooni struktuur

Organisatsioon on korraldatud teatud hierarhiasse, mis määrab ära võimuliinid, sellega tagatakse, et töötaja teab, kellelt ta saab infot ja juhiseid ning kellele ta oma tööst aru annab. Need vastutussuhted moodustavad hierarhilise ehk astmelise struktuuri. (Brooks 2008, lk 200) Osäühingut Telliskivi Maja juhib loomelinnaku asutaja ja juht, temale alluvad haldusjuht, raamatupidaja ja büroojuht, sisujuht ning turunduse projektijuht.

„Struktuuri mõte on selles, et igale töörühmale tekib oma identiteet, samuti tõhustab see üksikisikute ja rühmade omavahelist kommunikatsiooni. Struktuuri eesmärk on korraldada organisatsiooniliikmete tööjaotust nii, et igapäevane panus oleks organisatsiooni eesmärkide saavutamisel rakendatud parimal viisil.“ (Brooks 2008, lk 201) Telliskivi Maja puhul on tegemist funktsionaalse organisatsioonistruktuuriga, mis kujundatakse grupeerides ühte liiki

tegevused, näiteks turundus, haldus jne. (Perens 2001, lk 15) Organisatsiooni skeem on välja toodud joonisel 1.

Joonis 1. Organisatsiooniskema

1.3. Organisatsiooni eesmärk ja visioon

„Eesmärk on mõõdetav ja ajakavaga seotud norm, ülesanne, mida organisatsioon püüab täita. Hästiformuleeritud eesmärk on reaalne, sobiv, saavutatav, paindlik, mõõdetav, motiveeriv ja arusaadav.“ (Vihalem 2008, lk 31) Järgnevalt analüüsin Loomelinnaku eesmärki tuginedes eelnevalt välja toodud punktidele. Telliskivi Infokandja (2010) järgi on ühingu eesmärk luua loominguline sünergia, pakkuda inspireerivat atmosfääri ja toetada igakülgset asukate arengut ja uusi ideid nende tegevuses. Telliskivi sõnastatud eesmärk on reaalne, saavutatav, paindlik ja arusaadav, kuid mitte mõõdetav ega ka motiveeriv. Lisaks on see üsna algeline ja see eesmärk on minu arvates neil juba ammu saavutatud. Kuna Telliskivi Loomelinnak on viimase kümne aastaga palju kasvanud ja edasi arenenud, siis võiks neil olla paremini sõnastatud eesmärk või isegi eesmärgid, mis oleksid ka mõõdetavad ja motiveerivad.

J. C. Collins ja J. I. Porras on eristanud visiooni kahte olulist koostisosa: esiteks firma põhiideoloogia ehk firma eksisteerimise mõtet esiletoov põhieesmärk (missioon) ning teiseks

elav tulevikunägemus ehk julge ja võimas eesmärk. Missioon kuulub ühe elemendina visiooni koosseisu, kuid missiooni käsitletakse ka eraldiseisvana. (Vihalem 2008, lk 25) Seega missioon peab sisaldab firma põhieesmärki.

Telliskivi Loomelinnaku kodulehel (2020) on välja toodud nende visioon järgmiselt: Telliskivi Loomelinnak on sõbralik ruum heade ja habraste mõtete ning projektide jaoks. Anname neile tuulevarju, toetame, teeme üürialet ja aitame tugevamaks kasvada. Meid saadab teadmine, et buldooseri asemel tasub päästa, säästa ja hingestada. 2009. aastal oli Telliskivi Loomelinnaku jõuline visioon järgmine: linnak, mis koosneb erinevatest, ent sarnast nägemust jagavatest ettevõtetest ja inimestest. (Telliskivi Loomelinnaku lugu 2020) Neid kahte visiooni võrreldes ilmneb, kuidas Loomelinnak on viimase kümne aasta jooksul edasi arenenud ja laienenud. 2009. aastal sõnastatud visioon on tõepoolest jõuline, vaadates milliseks on Loomelinnak tänaseks muutunud. Uemas visioonis on väga hästi sõnastatud aspekt, et sinna on oodatud pea kõik väikeettevõtted ja loomeprojektid. Visioonist saab välja lugeda, et nende põhieesmärk on pakkuda suurematele ja väiksematele tegijatele kohta, kus oma ideid ellu viia ja kasvada. Minu arvates on Loomelinnaku visioon arusaadavalt ja tabavalt hästi kirjutatud.

2. KORRALDUSTÖÖ ANALÜÜS

2.1. Sündmuse kirjeldus ja eesmärgid

Futujaama on 1. ja 2. mail Telliskivi Loomelinnakus toimuma pidanud uus festival lastele, noortele ja peredele, mis toob meeleolukat, sisukat ja harivat koosolemise aega. Kuna festival oleks sel kevadel toimunud esimest korda, saab seda nimetada pilootprojektiks. Pilootprojekt (2014, lk 2) on väiksema mahuga, lühiajaline katsetus, mis aitab organisatsioonil õppida, kuidas võib suurema mahuga projekt praktikas tööle hakata.

Futujaama festivalil on erinevaid tegevusi ja vestlusringe hariduse, loovuse, vaimse tervise, keskkonna ja vanemluse teemadel ning oluline osa on ka muusikalisel meelelahutusel. Futujaama on peredele loodud tulevikku vaatav koosolemise ja -tegemise sündmus, mille eesmärk on luua helgem, julgem ja selgem homme päev. Põhiline eesmärk on korraldada selline kahepäevane programm, mis kõnetab, toetab ja õpetab korraga nii last, noort kui ka lapsevanemat ning mis leiab aset festivali jaoks spetsiaalselt kujundatud mängulises ja sünergilises keskkonnas. Festival avab iga aasta ühe Eesti ühiskonnas ja maailmas akuutse teema, mida käsitletakse nii festivali programmis kui laiemas diskussiooni kaudu avalikus ruumis. Esimese festivali vanematele suunatud programmi alateemaks on „Tunnete tarkus“, lisaks sellele keskendutakse kogu programmis haridusele, loovusele, vaimsele tervisele ja keskkonnale. Teema püstituse eesmärk on leida probleemidele ka loovaid lahendusi, et mitte jääda liialt lukku ratsionaalsesse analüüsi, statistikasse ja teooriatesse. Programmi loomise juures on iga aastaga üha rohkem tegevad just lapsed ja noored ise, vältides nii olukorda, et justkui täiskasvanud teavad alati, mis on lapse ja noore jaoks oluline, teemas ja popp. (Soe, Kebbinau 2020)

Futujaama festivali noorteprogrammi eesmärk on pakkuda noortele noorte poolt kureeritud põnevat ja harivat festivali sisu, mis kätkeb endas justkui ettevõtlusprogrammi miniatuursemat

formaati. Parimaks eeskujuks noorele on teine noor, kes omakeskis toimetades inspireerivad üksteist mõtestatult ja eesmärgipäraselt tegutsema. Noorteprogramm sisaldab teoreetilisi, praktilisi ning meelelahutuslikke tegevusi ja vestlusringe.

Festivali visioon on järgmine: Futujaama on üllatava atmosfääri ja elurõõmsa programmiga perefestival, mis on tuntud ja muutusi loov, millel on lai ja positiivne kõlapind ning mille külastajate arv kasvab iga-aastaselt. (Soe, Kebbinau 2020)

Eestis (ja tegelikult ka rahvusvahelisel väljal) on puudu harivatest ja samas meelelahutuslikest sündmustest, mille sihtrühm on pered ning fookuseks kooskasvamise ja -arenemise teema. Puudub aeg ja ruum, kus lapsed ja noored (meie tulevik) ning lapsevanemad (uue põlvkonna loojad) saaksid koos mõtiskleda oluliste teemade üle, et luua ühiselt mõistvam ja selgem homme päev ning istutada ühiskonda veel enam tolerantsuse ja sõbralikkuse seemneid. Alustame iseendist, oma perest ja kogukonnast - teeme seda elujaatavas ning musikaalses võtmes.

Festival toob kokku tänased lapsed, noored ja nende pereliikmed - helged inimesed, praktikad ja ideed. Toimuvad mängulised töötoad, loengud ja spontaansed tegevused. Programmiväliselt on ka aega müramiseks, mediteerimiseks, võistlemiseks ja ka enda ilusaks sättimiseks.

2.2. Ülevaade korraldustööst

Sündmuse korraldusprotsess algas 2019. aasta teises pooles, kui peakorraldaja, programmijuhi ja produtsendi koostöös arendati välja ideed ja programm ning planeeriti koostööpartnereid ja meeskonda. 2020. aasta alguse peamine siht oli programm paika saada ning planeerida turundust ja kommunikatsiooni. Sündmust ettevalmistava protsessi juurde kuulus idee arendusprotsess, kohtumised potentsiaalsete koostööpartneritega, et ideed ja võimalikke haakumiskohti arutada, tööplaani kavandamine, meeskonna planeerimine, produktsiooniline planeerimine, eelarve koostamine, rahastuse planeerimine, turundusplaani koostamine, vabatahtlike kaasamine ja koordineerimine.

12. märtsil toimus festivali korraldustiimi iganädalane koosolek. Kuna selleks ajaks oli juba Eestis registreeritud mõned COVID-19 haigusjuhtumid ning ka mujal riikides oli märgata olukorra halvenemist, otsustasime sel kohtumisel oma festivali korraldamise pausile panna ja see määramata ajaks edasi lükata. Samal päeval kuulutas Vabariigi Valitsus (2020) välja

eriolukorra, et tõkestada koroonaviiruse levikut Eestis. Eriolukord määrati esialgu kehtima 1. maini 2020 ja kuna festival oleks pidanud toimuma 1. ja 2. mail, oli ilmselge, et planeeritud kujul seda sel kevadel teha ei saa. Sellest tulenevalt teavitasin kõiki koostööpartnereid festivali edasilükkamisest meili teel. „Valitsuselt oli eriolukorra kiire välja kuulutamine väga õige samm. Üks otsustav tegur oli ka 13. märtsil Lasnamäel Tondiraba hallis toimuma pidanud Vene estraaditähe Filipp Kirkorovi kontserdi ärajätmine. Kontserdil oleks osalenud palju kuulajaid Tallinnast, mujalt Eestist, kindlasti Lasnamäelt, mis on oma enam kui 100 000 elanikuga kõige tihedama asustusega piirkond Eestis.“ (Tammaru, Aasa, Saluveer 2020) Sellise suursündmuse toimumine oleks võimaldanud viirusel veelgi enam Tallinnas ja ka kogu Eestis levida. Kahjuks tehti selline viga, kui märtsi alguses toimusid Kuressaares Saaremaa ja Itaalia võrkpalliklubide mängud. Sealt hakkas viirus laiemalt kogu Saaremaal ja ka mujal Eestis levima. Aprilli lõpus teatas Vabariigi Valitsus eriolukorra pikendamisest kuni 17. maini. „Eriolukorra meetmed muudavad suure osa Eesti inimeste elukorraldust.“ (Vabariigi Valitsus 2020) Seoses eriolukorraga on keelatud muuhulgas ka avalike ürituste korraldamine. Kultuuriministeeriumi kodulehel (Kompus 2020) seisab, et Eestis ei toimu valitsuse otsusel mais ja juunis avalikke üritusi ning kuni 31. augustini ei toimu Eestis ka suurüritusi. „1. juulist on lubatud kinoseansid, etendused, kontserdid, konverentsid, laadad, festivalid ja muud avalikud üritused, ka siseruumides ja välitingimustes pealtvaatajateta spordivõistlused on lubatud juhul kui järgitakse 2+2 reeglit, siseruumide täituvus on maksimaalselt 50 protsenti. Kokku ei või ühelgi siseüritusel osaleda rohkem kui 500 inimest, ka siis, kui ruumi 50-protsendiline täituvus on sellest suurem. Välitingimustes on lubatud osavõtjate arv kuni 1000 inimest.“ (Nael 2020) Ilmselgelt tuleb sellisest kriisist väljuda ettevaatlikult ja vastutustundlikult, et ära hoida nakatumist ning viiruse teist lainet. Esialgu planeerisime lükata festival 2020. aasta sügisesse, kuid mai alguses võtsime vastu otsuse, et Futujaama festivali siiski sel aastal ei toimu.

2.3. Sündmuse sihtgrupp

Turu segmentimine (jaotamine) on tarbijate rühmitamine vastavalt nende vajadustele, tunnustele, ostukäitumisele jm. See aitab määrata turupotentsiaali ja konkurentsi, mõista tarbijate vajadusi ning soove, arendada vajadustele ja soovidele vastavaid tooteid, püstitada turunduseesmärke, välja töötada turundusstrateegiad, suunata ressursse tasuvamatele

segmentidele, kujundada toetustööd ning kohaneda muutuvate turunõudmistega. (Vihalem 2008, lk 61) Oluline on teada, millist telekanalit, raadiojaama, ajalehte, ajakirja jm sihtrühma liikmed eelistavad ja milline aeg on neile teabe vastuvõtuks parim. (Vihalem 2008, lk 224) Futujaama festivali sihtgrupid on lapsed vanuses 5-11, noored vanuses 11-14 ja 14-18 ning lapsevanemad. Sihtgrupe on mitu, seega kanalid nende informeerimiseks on sotsiaal-, tele-, trüki- ja ka välimeedia.

Lasteni jõuab info enamasti läbi nende vanemate ja õpetajate. Lapsevanemate puhul tuleb mõelda, milliseid ajakirju nad loevad, milliseid telesaateid vaatavad ning milliseid raadiojaamasid kuulavad. Peredeni jõudmiseks oleks sobilikud pere- ja koduteemalised ajakirjad, samuti koguperesaadet nagu näiteks Ringvaade või Hommik Anuga. Välimeediat planeerides tuleks mõelda, kus liiguvad pereinimesed ning kus näiteks noored aega veedavad. Muuhulgas tuleks kasutada sotsiaalmeedias kindlale sihtgrupile suunatud postitusi.

Noorteni plaanisime jõuda kasutades erinevaid sotsiaalmeediakanaleid, teavitades koole ja noortekeskuseid ning noortega suheldes. Ühtlasi käisime ka koolides laste ja noortega otse suhtlemas ja ideid kogumas. Otsesuhtlus noortega on väga oluline, et mõista noore vajadusi ja ootusi sellise festivali korraldamisel. Enne noorteprogrammi koostamist suhtlesime vahetult Changemakers Academy noortega, et koguda nendega koostöös ideid ja mõtteid, mis teemad noori kõnetaks ning kuidas nendeni jõuda. Tänu sellele saime väärtuslikku infot, mida noorteprogrammi koostamisel arvesse võtsime.

2.4. Meeskond

Futujaama festivali korraldab Telliskivi Loomelinnak. Meeskonda kuuluvad festivali peakorraldaja, programmijuht, kommunikatsioonijuht, produtsent, kunstnik ja noorteprogrammi koordinaatorid. Festivali peakorraldaja on ühtlasi ka lasteprogrammi juht ning kommunikatsioonijuht vanemluse programmijuht. Peakorraldaja vastutab ajaplaanist kinnipidamise eest, sündmuse produtsent toetab kõikvõimalike tegevustega, et ajaplaanis püsida ning programmijuht vastutab programmi eest. Noorteprogrammi eest vastutavad noorteprogrammi koordinaatorid.

Efektiivse meeskonna tunnuseid saab Ian Brooksi (2008, lk 101) järgi kirjeldada järgmiselt: meeskonnaliikmetele on nende eesmärgid teada; neil on olemas vajalikud oskused ja teadmised, et neile antud ülesandeid edukalt täita; liikmed respektierivad ja usaldavad üksteist nii inimestena kui eesmärgi täitmise panustavate kaastöötajatena. Futujaama festivali meeskonnatöö põhimõteteks oli ausus, otsekoheus, avatus ning turvaline keskkond, kus saab oma ideid ja mõtteid vabalt väljendada. Igapäev oli oma vastutusala, kuid toetasime üksteist ka oma vastutuselast väljaspool. Meeskond kogunes kaks korda nädalas pikemateks koosolekuteks, ülejäänud nädala täideti üksteisele määratud ja jagatud ülesandeid. Meeskonnatöö sujuvaks toimimiseks kasutasime suhtlemiseks meilivahetust ning Google Drive'i töödokumentide ja ajakavade loomiseks. Seega võib eelnevalt välja toodud tunnuste järgi väita, et tegemist oli efektiivselt toimiva meeskonnaga.

Projektmeeskonna väljakujunemisel eristatakse nelja erinevat faasi, milleks on kujundav, tormiline, kokkuhoidmise ja teostamise faas. Kujundavas faasis proovivad rühma liikmed järele, millist käitumist antud meeskonnas aktsepteeritakse ja milline tegevus tekitab vastuseisu ning orienteerutakse meeskonna eesmärkidele. Tormilisele faasile on iseloomulikud rühmasisesed konfliktid, samuti on veel välja arenemata ühtekuuluvustunne. Kolmandas ehk kokkuhoidmise faasis areneb välja meeskonna kokkuhoidmise tunne, mil rühmaliikmed hakkavad oma töökaaslasi aktsepteerima ning hakatakse tegutsema meeskonna kestma jäämise nimel. Viimases ehk teostamise faasis pühendub meeskond täielikult eesseisvate ülesannete lahendamisele, tugevnevad väljakujunenud funktsionaalsed rollisuhted ning meeskonnasisesed probleemid lahendatakse efektiivselt. (Perens 2001, lk 45) Meeskonna väljakujunemise protsess võtab aega, see võib toimuda vahel kiiremini, vahel aeglasemalt. Kuna meie festivalitiimi töö peatus mõneks ajaks eriolukorra tõttu ja festival lükkus teadmata ajaks edasi, siis kindlasti ei jõudnud me oma meeskonnaga viimasesse faasi. Küll aga julgen väita, et jõudsime festivali ettevalmistavas perioodis oma meeskonnaga kolmandasse ehk kokkuhoidmise faasi, sest ajapikku kujunes välja vastastikune usaldus ja aktsepteerimine.

Mina täitsin meeskonnas noorteprogrammi koordinaatori rolli. Minu ülesannete hulka kuulus noorteprogrammi koostamine, koostööpartneritega kohtumine, noorteala ajakava (vt lisa 1) planeerimine ja kooskõlastamine festivali programmiga ning noorteprogrammi eelarve koostamine koostöös programmijuhiga. Veel tegelesin noorteala vabatahtlike koordineerimisega festivali ettevalmistusperioodil. Lisaks suhtlesin noortealale sisustuse ja dekoratsioonide saamiseks erinevate võimalike koostööpartneritega.

Festivali koostööpartnerid on Vivita, Vaikuseminutid, MTÜ Mondo, Changemakers, Velvet, Kivi Paber Käärid, Eesti Noorteühenduste Liit, Ööülikool, Arhitektuurikool, ZUGA ühendatud tantsijad. Korraldajatena kaasasime just need partnerid, kuna nad tegutsevad ise samas valdkonnas ning omavad meiega sarnaseid eesmärke ja sõnumeid.

2.5. Sündmuse eelarve

Pilootprojekt on väiksema mahuga, lühiajaline katsetus, mis aitab organisatsioonil õppida, kuidas võib suurema mahuga projekt praktikas tööle hakata. (Pilootprojekt 2014, lk 2) Eelarve juurde saab asuda siis kui on teada planeeritavad tegevused ja võimalikud kulud-tulud. (Eelarve koostamine)

Futujaama festivali eelarve (vt lisa 2) koostamisega alustati aasta alguses. Selleks küsisin hinnapakkumisi noorteprogrammi planeeritud esinejatelt ja töötubade läbiviijatelt, kuid lõplikke kokkuleppeid ei jõudnud sõlmida. Põhilised kuluallikad on esinejate honorarid, dekoratsioonid, tehnika rent ja tööjõukulud. Olulise osa kuludest moodustavad veel töötubade korraldamine, festivali kujundus, koduleht ning kommunikatsioonikulud. Mistahes sündmust korraldades tuleb valmis olla ka kõiksugusteks ootamatuteks kuludeks. Pilootprojekti puhul kavandatakse eelarve üsna konservatiivselt, see tähendab, et piletitulul on marginaalne osa. Põhilised kulud katab korraldaja organisatsioon, teise osa kuludest katavad sponsorrahad ning erinevad projektitoetused. Ideeliselt püüame esimese projekti puhul kaasata toetusi nii palju, et eelarve tuleks vähemalt nulli. Sündmus on korraldatud osäühing Telliskivi Maja poolt. Sellise sündmuse korraldamisel tuleb arvestada ka reklaamiseadusega, autoriõigustega ja nende pealt tasutavate maksudega ning avaliku sündmuse korraldamise loa taotlemisega.

2.6. Riskianalüüs

Sündmuse korraldamisega on seotud väga palju riske. Koostasın Futujaama festivalile riskiplaani (vt lisa 3) lähtudes sündmuse ohutuse ja turvalisuse aines omandatud meetodist (Säterhed, Hansson, Strandlund, Nilsson, T., Nilsson, D., Locken, Meimermond 2011, lk 30-

31). Riskid jagunesid kaheks, osa riskidest olid sellised, mis võivad juhtuda festivali ettevalmistusperioodil ning teine osa riske, mis võivad ilmned festivali toimumise ajal. Riskiplaanis tõin välja võimalikud ohud, mis võivad takistada projekti põhieesmärgini jõudmist. Hindasin riski ilmnemise tõenäosust ja selle mõju festivalile ning nende korrutamisel sain teada riski suuruse. Järgnevalt kirjutasin, mida saab teha nende riskide ennetamiseks, maandamiseks ning kes on teatud riski avaldumise puhul meeskonnas vastutavad isikud.

Kõige suuremateks riskideks kujunesid riskiplaani põhjal ebapiisav infovahetus meeskonnaliikmete vahel, kontrollimatu ilm ning ka kogu maailma mõjutav COVID-19, mille tõttu lõpuks festivali ära pidime jätma. Meeskonnatöö sujuvaks toimumiseks kasutasime suhtlemiseks meilivahetust ning Google Drive'i töödokumentide haldamiseks. Mai alguses festivali korraldades sõltub palju kontrollimatust ilmast ning seetõttu planeerisime palju tegevusi just siseruumides. Sealhulgas planeerisime ka enamus noorteprogrammist siseruumi, Telliskivi Rohelisse saali. Lisaks eelnevale kaasneb festivali korraldamisega veel mõningaid riske, näiteks festivaliala ülerahvastatus ning teised sündmuse ohutuse ja turvalisusega seotud riskid. Kuna tegu on peredele mõeldud festivaliga, siis kindlasti peame esmatahtsaks turvalisust. Tahame, et külastajatel oleks mõnus ja mitte kitsas ega ebaturvaline festivalil viibida, selle saavutamiseks määrame piletimüügile piirangu. Arvestatav risk on ka see, et idee ei jõua sihtgrupini või ei kõneta sihtgruppi - selle riski maandamiseks suhtlesime ja küsisime sihtgrupilt otse tagasisidet programmi osas ning kasutame laialdaselt kõikvõimalikke kommunikatsioonikanaleid.

2.7. Sündmuse sotsiaalmajanduslik mõju ja paigutamine kultuurikonteksti

„Kultuuri- ja spordiürituste majanduslik mõju regioonile on oluliselt suurem kui esmapilgul osatakse hinnata.“ (Josing, Vahi, Lepane, Pulver, Reiman, Orro, Niklus, Randrüt, Jõekalda 2012, lk 3) „Ainuüksi majanduslike mõjude hindamine ei ole piisav otsustamiseks piirkondlike ürituste edukuse, vajalikkuse ja olulisuse üle. Lisaks majanduslikule mõjule eristatakse näiteks turismi- ja kaubanduse, keskkonna, sotsiaalkultuurilisi, psühholoogilisi ning poliitilis-administratiivseid mõjusid.“ (Josing jt 2012, lk 14) Järgnevalt kirjeldan, kuidas Futujaama festival korraldusmeeskonna plaanides oleks mõjutanud noorte ja perede sotsiaalset käitumist ning millised oleksid olnud majanduslikud mõjud. Kasutasin analüüsis eelnevalt nimetatud

punkte ning Konjunktuuriinstituudi uuringus välja toodud ürituste võimalikke mõjusid ja mõjusuundi. (Josing jt 2012, lk 15)

Kindlasti avaldab sellise festivali korraldamine Loomelinnakus kaubanduslikku mõju seal tegutsevatele ettevõtetele, söögikohtadele ning Telliskivi poetänava kauplustele. Selline festival toob Loomelinnakusse oodatavalt ka selliseid külastajaid, kes igapäevaselt sinna ei satu. Futujaama festivali planeerisime 1. ja 2. maile, mil on ühtlasi tavalisest pikem nädalavahetus tänu kevadpühale (1. mai). Tänu sellele loome võimaluse ka kaugemalt tulevatele peredele festivali külastada. See omakorda aitab kaudselt vähendada hooajalisust ja toob pealinna siseturiste.

Futujaama festival püüab iga aasta avada mõnd Eesti ühiskonnas ja ka maailmas hetkel aktuaalset teemat või probleemi ning läbi erinevate tegevuste ja vestluste leida nendele loovaid lahendusi. Kõige suuremat mõju avaldab seega festival sotsiaalselt, kultuuriliselt ja psühholoogiliselt. Homse päeva loome kõik koos, ühises ruumis, kus igaühel on oma roll ja vastutus. Oluline on mõista nii Eestit kui ka kogu maailma ühise ökosüsteemina, milles iga tegu mõjutab kõiki terviku osasid. Soodustame antud festivali korraldades ühiseid tegevusi, ühiskonnagruppide kokkutoomist ja perekonnasisest lõimumist. Helgema tuleviku võtmeks on festivali korraldusmeeskonna jaoks arvestamine teiste tunnete ja arvamustega, kaasamõtlemine. Kiire kriitika ja sildistamise asemel on siiras soov luua teisele inimesele ja kogukonnale tervikuna kõik eeldused sõbraliku ja lootusrikka tuleviku tekkimiseks. (Soe, Kebbinau 2020) See loob loodetavasti kohalike elanike seas püsiva huvi ja osalemise festivaliga seotud tegevustes, kui näiteks festival plaanib tulevikus laieneda taskuhäälinguks või ka mini-Futujaamaks Tallinnast väljaspool. Festivali meeskond soovib kujundada Eesti ja maailma tulevikku, keskendudes toimivate lahenduste loomisele. Soovitakse muuta iganenud mõttemustreid hariduses, vanemluses ja ühiskonnas ning seeläbi luua peredele praktilisi ja vaimseid eeldusi, et olla võimeline kohanema kiiresti muutuva maailmaga 21. sajandil. See kõik suurendaks arusaama maailma mitmekesisusest ning looks ka suuremat kogukonna ühtsustunnet.

Kaudselt mõjutaks Futujaama festival ka keskkonda ja seda, kuidas kohanevad Eesti pered muutuva kliimaga käesoleval sajandil ning milline on ühe pere panus kliimamuutusega kaasneva konstruktiivseks lahendamiseks. Festivali programmi planeeritakse iga-aastaselt maailmas aktuaalsetel temadel töötubasid ning arutelusid ja vestlusringe, kuhu kaasatakse ka oma ala eksperte.

3. REFLEKSIOON

Futujaama festivali noorteprogrammi korraldamine on minu jaoks väärtuslik korraldustöö kogemus. Mulle tuli kasuks TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia kultuurikorralduse eriala õppekavas õpitu. Liitusin korraldusmeeskonnaga 2020. aasta veebruaris, mil festivali idee ja eesmärgid olid juba paigas. Sellegipoolest võeti mind meeskonda soojalt vastu ja kohanesin kiiresti. Tundsin, et jätsin endast kohe peakorraldajale, produtsendile ja programmijuhile hea mulje ning nad usaldasid mind minu tööülesannetes.

Futujaama festivali noorteprogrammi korraldamine tundus algusest peale ka paras väljakutse. Ehkki olen ise veel noor, ei tea mina millest näiteks praegused gümnaasiumiastme noored huvituvad. Seega oli kohe alguses selge, et tuleb programmi välja töötamiseks noortega koostööd teha. Sellest oli palju kasu ja tänu sellele oli kindlam programmi koostama hakata, kuna algsed ideed tulid kõik noortelt endilt. Sellest tulenevalt tundsin ennast enesekindlalt ka erinevatel kohtumistel koostööpartneritega.

Festivali ettevalmistavas perioodis tundsin ennast hästi ja pädevana. Olen ajapikku õppinud aina paremini oma aega planeerima ning tänu sellele ei jäänud kordagi ajahätta. Minu hea küljena on tihti välja toodud ka kohusetundlikkust ja iseseisvust ning tunnen, et see tuleb mulle igapäevaselt kasuks. Samuti tuleb olla julge, alustava kultuurikorraldajana ei tohi ennast liialt piirata, vaid väljendada vabalt ennast ja oma ideid.

Oskan hästi töötada nii üksi kui ka meeskonnas. Sulandusin korraldustiimi üsna kiirelt ning saime igas olukorras hästi ja murevabalt hakkama. Kõik olid teineteise suhtes toetavad ja austavad ning see lõi hea õhustiku meeskonnas töötamiseks. Minu jaoks on oluline, et tööülesanded oleksid konkreetselt jaotatud ja ei tekiks arusaamatusi, kes mida meeskonnas tegema peab. Alguses tekkis meil noorteprogrammi koordinaatorite seas sellest tulenev hetkeline segadus, kuid tegelesime selle likvideerimisega koheselt ning edasi sujus kõik hästi.

Arvan, et meie meeskond oleks koos tublide vabatahtlike lisaabiga edukalt sündmuse läbi viinud. Festivali ettevalmistavas perioodis ei tekkinud kordagi ületamatuid probleeme ega vastuseise. Kõik toimis nagu teaksime teineteist juba pikalt, kuigi mina tegin nende liikmetega koostööd esimest korda. Just sellises muretus ja pingevabas keskkonnas mulle töötada meeldibki.

Veel ei tea keegi, millal Futujaama festival esimest korda toimub. Kui kõik läheb hästi, siis järgmisel aastal ning loodan kindlasti korraldusmeeskonnas jätkata, kuna selle lühikese ajaga sai Futujaama festival ja meeskond mulle südamelähedaseks. Olen siiralt tänulik võimaluse eest olla uue tänuväärse festivali sünni juures. Usun, et Futujaama – tuleviku muukimise festival, on just see sündmus, mida Eesti festivalikülastaja peale loodetavasti peagi mööduvat kriisi vajab. Samas ei saa kindel olla, kas just suured festivalid ongi tulevikus enam tähtsal kohal. Nii nagu terve maailm, on ka kultuur ja selle korraldamine muutumas. Praegune olukord pakub kultuurikorraldajatele väljakutseid, ka eriolukorra lõppedes tuleb hoolikalt piirata osalejate arvu sündmustel ning valida sündmuskohad, kus on piisavalt ruumi, et jälgida 2+2 reeglit. Koroonaviiruse abc (2020) järgi tuleb väljas käies kinni pidada 2+2 reeglist – käia tuleb kas üksi või kahekesi ning hoida teistest inimestest vähemalt 2 meetri kaugusele.

KOKKUVÕTE

Käesolev loov-praktiline lõputöö jaguneb kolmeks osaks. Esimeses osas kirjeldasin ja analüüsisin korraldaja organisatsiooni, selle eesmärke ja struktuuri. Teine osa sisaldab sündmuse kirjeldust ja eesmärke, ülevaadet korraldustööst, sündmuse sihtgrupi, meeskonna ja eelarve kirjeldust ning sündmuse võimalikku sotsiaalmajanduslikku mõju. Kolmas osa on refleksioon, milles annan hinnangu oma tehtud tööle ja viirusepuhangust tingitud uuele olukorrale kultuurikorralduses.

Futujaama – tuleviku muukimise festival oleks esimest korda toimuma pidanud 1. ja 2. mail 2020. aastal Telliskivi Loomelinnakus, kuid see jäi ära eriolukorra kehtestamise ja festivali korraldusmeeskonna otsuse tõttu. Sellegipoolest sain väärtusliku kogemuse antud festivali noorteprogrammi planeerides ning noortega ja korraldusmeeskonnaga koostööd tehes.

Uus olukord terves maailmas pakub kultuurikorraldajatele hulganisti enneolematuid väljakutseid. Seega tuleb olla kiire kohanemisvõimega ja vastutustundlik, kuid sellegipoolest anda endast parim, et publikule väärtuslikke ja meeldejäävaid kultuurielamusi pakkuda.

KASUTATUD ALLIKAD

Brooks, I. 2008. Organisatsioonikäitumine: üksikisik, rühm ja organisatsioon. Tallinn: Tänapäev.

Eelarve koostamine. MTÜ Abi kodulehekül.

<https://www.makis.ee/nouanded/rahastamine/finantsplaneerimine/eelarve-koostamine/>

(08.05.2020)

Josing, M., Vahi, T., Lepane, L., Pulver, B., Reiman, M., Orro, E., Niklus, I., Randrüt, S., Jõekalda, P. 2012. Eestis toimuvate kultuuri- ja spordisündmuste regionaalse majandusliku mõju hindamine ning analüüs. Eesti Konjunkturiinstituut. Kultuuriministeerium.

<https://www.ki.ee/publikatsioonid/valmis/Kultuuri->

[_ja_spordisundmuste_majanduslik_moju.pdf](https://www.ki.ee/publikatsioonid/valmis/Kultuuri-) (03.05.2020)

Kompus, M. 2020. Korduma kippuvad küsimused. Koroonaviiruse levik ja kultuuriministeeriumi vastutusvaldkond. Kultuuriministeerium.

<https://www.kul.ee/et/uudised/korduma-kippuvad-kusimused-koroonaviiruse-levik-ja->

[kultuuriministeeriumi-vastutusvaldkond](https://www.kul.ee/et/uudised/korduma-kippuvad-kusimused-koroonaviiruse-levik-ja-) (01.05.2020)

Koroonaviiruse abc. Eriolukorra veebileht. Vabariigi Valitsus.

<https://www.kriis.ee/et/koroonaviiruse-abc> (09.05.2020)

Perens, A. 2001. Projekti juhtimine. Tallinn: Külim.

Pilootprojekt. Projekti paindlik ja innovaatiline teostus. 2014.

http://geniustallinn.haridus.ee/wp-content/uploads/2015/01/8.-Pilootprojekti-juhend_EST.pdf

(03.05.2020)

Soe, B., Kebbinau, K. 2020. Futujaama: Tuleviku muukimise festival.

Säterhed, P., Hansson, M., Strandlund, J., Nilsson, T., Nilsson, D., Locken, M.,
Meimermond, A. 2011. Event Safety Guide.

<https://www.msb.se/RibData/Filer/pdf/26172.pdf> (02.05.2020)

Tammaru, T., Aasa, A., Saluveer, E. 2020. Koroonadetektiivide analüüs: kuidas jõudis viirus
Wuhanist Wõrru. Postimees. [https://heureka.postimees.ee/6943194/koroonadetektiivide-
analuus-kuidas-joudis-viirus-wuhanist-worru](https://heureka.postimees.ee/6943194/koroonadetektiivide-analuus-kuidas-joudis-viirus-wuhanist-worru) (16.05.2020)

Telliskivi Infokandja. 2010. Telliskivi Loomelinnak. [https://telliskivi.cc/files/Telliskivi-
Presentatsioon-Infokandja-2010.pdf](https://telliskivi.cc/files/Telliskivi-Presentatsioon-Infokandja-2010.pdf) (25.04.2020)

Telliskivi Loomelinnaku lugu. Telliskivi Loomelinnak. <https://telliskivi.cc/about-est/>
(25.04.2020)

Vabariigi Valitsus. 2020. Eriolukord Eestis. Vabariigi Valitsus.
<https://www.valitsus.ee/et/eriolukord-eestis> (01.05.2020)

Vihalem, A. 2008. Turunduse alused. Tallinn: Külim.

LISAD

Lisa 1 Esialgne noorteprogramm

ROHELINE SAAL					
	Parempoolne sein	corner 2	lava	üldala	puhkeala/lounge
1.mai					
11:00					Tulevikumotivatsioon
12:00	Õpilasfirmad			Portreede joonistamine	
13:00		Mondo töötuba			
13:30					
14:00				Akrobaatikakool	
14:30					Kahoot!
15:00			ENL arutelu/paneel SEKS		
15:30					
16:00		Kliimasalong			
16:30					
17:00			Markus Villig BOLT		
17:30					
18:00			Fopaa!		
19:00			Duo Ruut		
20:00			Seltskond Pargis		
21:00			DJ set		
22:00					
2.mai					
11:00					
12:00					
13:00		vaikuseminutid töötuba			rudolf
13:30					
14:00	Kokkamise töötuba			Keerdrepp	
14:30					Kahoot!
15:00					
15:30		Vabalava?			
16:00	evelyn mikomägi?			Jaan Roose	
16:30			ENL arutelu - narkootikumid		
17:00			Kopli Couture m-s -> moelennuk		
17:30					
18:00			NOEP		
19:00			Think Twice		
20:00			Worn Out		
21:00			Eik		
22:00			DJ set		
	Värvi selgitus:				
	teoreetiline				
	praktiline				
	meelelahutuslik				

Lisa 2 Sündmuse eelarve

Kulud	
Dekoratsioonid	12000
Ootamatud kulud	3000
Vabatahtlikud	1000
Tehniline	8000
Tööoad	3000
Kujundus, koduleht	4000
Esinejad	13000
Vivita	500
Kommunikatsioon	3000
Tööjõukulud	7500
Kokku	55000
Tulud	
Piletimüük	8000
Sponsorid	30000
LV toetus	10000
Toitlustajad	500
Omafinantseering	6500
Kokku	55000

Lisa 3 Riskiplaan

T – tõenäosus

M – mõju

1 – väike T/M

2 – keskmine T/M

3 – suur T/M

Mida arvame juhtuvat?	T	M	Riski suurus (T x M)	Kus?	Millal?	Mida on võimalik teha selle vältimiseks?	Mida teha kui see siiski juhtub?	Vastutaja
Ebapiisav infovahetus meeskonnaliikmete vahel	3	3	9		Festivali eel ja ajal	Üks kindel kokkulepitud suhtlusplatvorm, otsesuhtlus telefoni ja meili teel ning Facebookis väiksemates töögruppides. Google drive's töödokumendid ja ajaplaanid	Kutsuda kokku erikoosolek, et võimalikult kiiresti uus ja toimiv lahendus leida.	Peakorraldaja, produtsent
Publiku vähene huvi festivali vastu	1	3	3		Festivali eel ja ajal	Planeerida huvitav programm ning alaprogrammid konkreetsetele sihtgruppidele (lapsed, noored, vanemad, isad, emad)	Pakkuda lisaväärtust, meeldejäädavaid elamusi festivalil.	Produtsent, kommunikatsioonijuht
Festival ei kõneta sihtgruppi	2	3	6		Festivali eel ja ajal	Suhelda otse sihtgrupiga, küsida tagasisidet programmi osas. Kasutada laialdaselt kõikvõimalikke kommunikatsioonikanaleid.	Juhul kui see ilmneb varakult, suhelda sihtgrupiga ning nendega koostöös töötada välja lahendused, lisada programmi tegevusi.	Peakorraldaja, programmijuht
Reklaam ei jõua sihtgrupini	2	3	6		Festivali eel	Kasutada festivali reklaamimiseks erinevaid kanaleid, sotsiaal-, tele-, trüki- ja ka välimeedia	Otsemüük	Produtsent
COVID-19 jõuab Eestisse	3	3	9		Festivali eel ja ajal	Jälgida uudiseid ja usaldusväärseid allikaid.	Vajadusel lükata festivali toimumine edasi või see ära jätta	Peakorraldaja

Vihmane ja jahe ilm	3	3	9		Festivali ajal	Planeerida suurem osa tegevusi siseruumidesse.	Leida kõikidele vabas õhus planeeritud tegevustele sobiv siseruum.	Peakorraldaja, programmijuht
Vabatahtlikud ei ilmu kohale	2	2	4		Festivali ajal	Jagada varakult vabatahtlike vahel tööülesanded, teha neile töögraafik.	Meeskonnaliige, kellel on teiste töökohustuste kõrvalt aega, täidab ise vabatahtliku ülesanded.	Noorteprogrammi koordinaator, peakorraldaja
Festivaliala on üle rahvastatud	2	3	6	Roheline saal, Velvet, Kivi Paber Käärid, töötad	Festivali ajal	Määrata piirang piletimüügile, teha kindlaks kohtade arv erinevate töötubade mahutavuse kohta ning määrata igale töötoale/tegevusele osalejate piirarv. Kontrollida festivali ajal piiravudest kinnipidamist, teha piiravuga töötubadele eelregistreerimise võimalus.	Jälgida rangelt töötubade piirarvu, lasta töötubadesse eelisjärjekorras eelregistreerunud. Ajutiselt piirata sissepääsu festivali väravas.	Peakorraldaja, produtsent
Tehniline rike töötoa/kontserdi ajal	2	3	6		Festivali ajal	Koguda juba varakult kõikide bändide tehnilised vajadused ning alustada varakult festivali tehnilist ettevalmistust.	Teha kindlaks, milles asi, kui saab kiirelt lahendada, jätkata programmiga nii kiirelt kui võimalik, vabandada publiku ees. Kui riket pole võimalik kiiresti likvideerida, suunata publik mõnele muule festivalialal toimuvale tegevusele, vabandada ebamugavuste pärast.	Peakorraldaja
Õnnetusjuhtum esinejate seas	2	3	6		Festivali ajal	Tagada esmaabipaki olemasolu erinevatel festivali aladel. Keegi korraldajatest peab olema alati kohal ja	Vajadusel töötuba/kontsert peatada, vabandada küllastajate ees, neid	Peakorraldaja

						valmis kiiresti reageerima ja tegutsema.	rahustada. Anda esmaabi ning vajadusel kutsuda kiirabi.	
Õnnetusjuhtum festivali külastajate seas, vigastus või muu terviserike.	2	2	4		Festivali ajal	Siseruumides tagada piisav õhutus ja joogivee kättesaadavus kõikjal festivali ajal. Olla valmis vajadusel abi andmiseks.	Viia vigastatu teistest eemale, eraldi ruumi, anda esmaabi, kutsuda vajadusel kiirabi.	Peakorraldaja
Tulekahju festivali alal	1	3	3		Festivali ajal	Tagada, et igas siseruumis, kuhu on planeeritud festivali ajaks tegevused, oleks olemas tulekustutid. Tutvuda evakuatsiooniteedega, et vajadusel inimesi välja juhendada.	Säilitada rahu. Juhatada inimesed tulest eemale, vajadusel evakueerida, tuli kustutada, kutsuda tuletõrje.	Peakorraldaja

SUMMARY

Futujaama festival youth programme 2020

Raili Ots

This creative-practical thesis is divided into three parts. In the first part I described and analyzed the function, structure and goals of the organization. The second part contains a description of the event and its objectives, an overview of the organizational work, a description of the event's target group, team and budget, and the possible socio-economic impact of the event. The third part is a reflection in which I assess my work and the new situation in cultural management due to the outbreak of the coronavirus.

The Futujaama - Future Transformation Festival should have taken place for the first time on May 1 and 2, 2020 in Telliskivi Creative City, but it was canceled due to the state of emergency in Estonia. Nevertheless, I gained valuable experience in planning the youth program of this festival.

The new situation all around the world presents many challenges for event planners. Therefore they have to be quick to adapt, but still do your best to provide the audience with valuable and memorable cultural experiences.

LIHTLITSENTS

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Raili Ots,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Futujaama festivali noorteprogramm“, mille juhendaja on Marko Lõhmus, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Raili Ots

20.05.2020